

Päeva Sõnum. Nr 84. 6. ? 12. mai 2018



SÜDAME KÕNE JUMALAGA

Ülestõusmisaja 6. pühapäev

"Issand pööras Iobi saatuse, kui too palvetas oma sõprade eest." Ii 42:10

Rogate ? Palvetage!

Inimsuhete üheks aluseks on suhtlemine ja kõnelemine oma kaasinimesega. Kõneldes võime väljendada nii oma rõõmu või muret kui pahameelt. Selles suhtluses tulevad esile inimese kõige sügavamad tunded nagu austus, armastus, hoolivus. Rasketel teemadel kõnelemistki on vaja, sest vaid nii jõuame mingi lahenduseni.

Jumalaga kõnelemise viisiks on palve. Sõna palvetama on eksitav, sest see näitab, et inimene palub midagi. Enamasti olemegi egoistlikult oma probleemidele lahendust otsivad ja ilmselt seetõttu on suur osa palvetamisest tõesti Jumalalt millegi palumine. Kuid palve hulka kuulub ka tänamine, Jumala heade tegude kiitmine ja tema ülistamine. Seega on palvetamine midagi palju rohkemat kui vaid millegi palumine Jumalalt ja nii kõlab saabuva pühapäeva teema väga õigesti: "Südame kõne Jumalaga".

Teise inimesega kõneldes pole viisakas kogu aeg ise rääkida, oluline on osata ka kuulata ja aru saada, mida kaasinimene meile öelda tahab. Nii on ka usuelus palvetamine seotud Jumala kuulami-sega, tema märkamisega oma elus, temaga osaduses elamisega. Pühakirja lugemine kuulub palve juurde, sest selle kaudu kõnetab meid Jumal. Vahel ei või teisele inimesele kõigest kõnelda, Jumalale võib aga kõik südamest ära öelda. Kui oleme Jumalaga rääkinud, on meil kergem võtta vastu õigeid otsuseid ja õnnelikult eluteel edasi minna.

Meelespeetav kirjakoht: Tänu olgu Jumalale, kes ei ole heitnud kõrvale mu palvetega ole mult ära võtnud oma heldust! Ps 66:20

See on märkimisväärne, et psalmi autor on teinud Jumala üldise õnnistuse isiklikuks. Kahjuks ei ole veel paljud seda kunsti vaimulikult ära õppinud. Nad on küll tänulikud, et Kristus suri maailma eest, aga kas ka nende eest?

Milline peaks olema meie tunnistuse sisu? Kui me tahame tunnistada, siis peame vaatama, et see ei tuleks meie endi, vaid Jumala ülistuseks. Paljud usklikud oskavad küll rääkida ajalikest asjust, aga mitte vaimulikest. See on ka hea, mida Issand me ihule on teinud, aga mõtleme ka sellele, mida ta meie hingele on teinud.

Palve kuulmise eelduseks on nurjatusest loobumine. Siis, kui psalmi autor oleks pattu oma südames näinud ja sellega leppinud, ei oleks Jumal teda kuulnud. Sellepärast on patust loobumine ja südame puhastamine oluline. Ometi öeldakse selles kirjakoahas, et palve kuulmine ei ole siiski meie teene, vaid Jumala heldus.

Jumala iga tegu on enam väärt kui momendi sündmus. Jumala tegu ületab selle silmapilgu, millal see toimus. Nii kutsubki Kristus enda omasid Jumalat ülistama.

Palvetagem: Taevane Isa, kes Sa kuuled kõiki meie palveid. Kingi meile palve vaimu, et me ainult ise ei räägiks, vaid ka kuulaksime, mida Sina tahad meile öelda. Vabasta meid kõigest, mis meid koormab, et saaksime andeksandmist ja elaksime Sinu armastuse keskel, Jeesuse Kristuse, Sinu Poja, meie Issanda läbi.

* * *

PALUGE, SIIS AVATAKSE!

Palvepäev ? 6. mai

Jeesus ütleb: "Paluge, ja teile antakse, otsige, ja te leiate, koputage, ja teile avatakse, sest iga paluja saab ja iga otsija leiab ja igale koputajale avatakse!" Lk 11:9,10

Inimene on paluja, Jumal andja. Jeesus Kristus ise käskis meil palvetada! Ta ei käse teha tühja tööd või asju, mis meile ei ole vajalikud. Maailmas ei ole inimest, kellel poleks põhjust palvetada. Küll leidub aga inimesi, kes arvavad, et talle pole palve oluline ega tähtis. Siin kerkib küsimus: kas me mõistame, et see on meile tähtis?

Jeesus käskis palvetada sellepärast, et palve peale antakse. Niisiis, kui puudub palve, pole ka andmist. Palve on koguduse elu üks olulisem osa. Koguduse usu sureb vaikselt välja, kui ta lak-kab olemast palvekogudus.

Palve on tegevus, mille poole inimesed tavaliselt ei siruta, ei püüdle ega taha. Vormi pärast paluma on inimene valmis hommikul ja võib-olla ka öhtul. Tõsiselt ja kogu südamest tavaliselt ei palvetata.

Me võime Jumalast ja palvest mööda minna ja, küll mitte alati, aga põhiliselt siiski, saame selles elus ka hakkama. Me võime ükskõiksuse ja naeruga minna kuni surmajõe kaldani, aga seal saavad ükskõiksus ja naer otsa ning algab ahastus.

Tunnetanud oma usuelu puudusi, mõistnud, et vaimulik elu on nõrk ja ebakindel, siis mõelge sellele, et ehk on nõrk ja ebakindel ka palveelu. Esimene mure, kui sa tahad, et usuelu paraneks ? saa paremaks palvetajaks. Et usuelu parandada, tuleb parandada palveelu.

Aga palveta, et sinu palve peale sünniks ka midagi muud, kui vaid su enda vajaduste rahulda-mine. Me palume oma vajaduste pärast ja kanname need Jumala ette. Palveta teistegi pärast konk-reetselt ja üldiselt ning kontrolli, et sinu palve peale midagi ka sünniks. Parandage oma palveelu, siis paraneb ka teie usuelu.

Paluge, ja teile antakse, otsige, ja te leiate, koputage, ja teile avatakse. (Mt 7:7) Mitte igäiks, kes mulle ütleb: "Issand, Issand!", ei saa taevariiki; saab vaid see, kes teeb mu Isa tahtmist, kes on taevas. (Mt 21:22) Seepärast ma ütlen teile: Kõike, mida te iganes palves endale palute - uskuge, et te olete saanud, ja see saabki teile! (Mk 11:24) Ja mida te iganes palute minu nimel, seda ma teen, et Isa saaks kirkastatud Pojas. (Jh 14:13) Aga ta palugu usus, ilma kahtlemata, sest kahtleja sarna-neb tuule tõstetud ja sinna-tänna paisatud merelainega. (Jk 1:6)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Mõtle inimeste ja asjade peale, mille pärast palvetasid eile. Kui oled täna midagi nende kohta kuulnud, palveta uuesti nende eest - julguse ning usukindlusega!

Palvetagem: Ole minu ligi, Õnnistegija! Kui hing hädas hirmu tunneb, kartja usku kinnita! Sinu peale loodan, elus, surmas Sinult abi ootan. Gustav Haller

* * *

KUULA!

Esmaspäev ? 7. mai

Minge välja Paabelist, põgenege Kaldeast, rõõmuhüüdega andke teada, kuulutage seda, levitage maailma ääreni, öelge: "Issand on lunastanud oma sulase Jaakobi." Js 48:20

Neid kes olid Paabelis vangis, kutsutakse siin julgesti ja rõõmsalt sealt väljaminema. See sa-ma kutse käib ka meie kohta. Meil pole tarvis olla jumalata maailma mõtteviisi, meelsuse ja väär-tushinnangute vangid. Rääkimata enda hävitamisest patuse eluga, sama moodi, nagu seda teevad need kes Jumalat ei tunne. Tee vabadsusse on valmis. Tuleb ainult kuulata mida Issand räägib ja toi-mida selle järgi. Mitte olla kangekaelne ja iseteadev.

Selles mis Jumal on teinud ja üha teeb on täiuslik ja suur rahu igäihele, kes mitte ainult ei usu selle olemasolu, vaid kes ka selles

tegelikult ka käib. Samal ajal ka inimesel, kes Jumala nõuandeid kuulda ei võta, vaid püüab jõuda vabadusele omal jõul ja Jumalas lahus, ei ole rahu. Ta püstitab sel-le saavutamiseks küll kõikvõimalike konstruktsioone, aga need kõik on määratud hävinemisele, na-gu kunagi ammu Paabeli torn ja hiljem ka sama nimeline riik.

Põgenege Paabelist, minge välja kaldealaste maalt, olge nagu sikud karja ees! (Jr 50:8) Ja ma kuulsin teist häält taevast hüüdvat: "Tulge temast välja, mu rahvas, et te ei saaks tema pattude osaliseks ning et te ei kannaks midagi tema nuhtlustest!" (Ilm 18:4)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Palu, et Jumal aitaks sul enam tähelepanu pöörata Talle ja sellele, mida Ta ütleb, ning et võiksid omada veel sügavamat usaldust Tema vastu, et Ta teab kuidas sinu elu saab olla parim võimalik.

Palvetagem: Kui me oleme hädas, tuled Sa meile appi. Kui me oleme meeleheitel, saadad Sa meile oma lohutaja vaimu. Kui maailm haarab meid endasse, aita meil meeles pidada, kes sa oled: kõige elava Looja ja Hoidja. Clemens Roomast

* * *

PALU JA SA PÄÄSED

Teisipäev ? 8. mai

Issand tõmbas mind üles õuduse august ja paksust porist ning asetas mu jalad kaljule ja kin-nitas mu sammud. Ps 40:3

Ükski ootaja ja paluja ei oota ega palu asjatult. Keegi tuleb appi. Tõmba mind üles. Nüüd al-gas korraga vastupidine protsess ? tulek ülespoole. Võib-olla aeglane, aga siiski kindel. Mustus ja pori jäi maha. Järgneb puhastus ja saavutatakse puhtus. Kõik see annab kindlustunde. Asetatakse nagu kaljule. Enne ei olnud midagi kindlat jalge all. Aina kahtlused ja küsimused hinges. Siis tun-ned korraga, et oled kuhugi jõudnud. Seda kõik tegi Abimees?Päästja. Ära lepi sellega, kui saad juba hingata, et pori ei mata enam suud. Lase ennast nii päästa, nii kõrgele tõsta, et jalad kaljule ulatuvad.

Teiste sõnadega ? lase ennast nii kõrgele tõsta, et võid kindel olla ? päästmine on toimunud. Sul on siis see kindel teadmine, et oled vastu võtnud selle armu, mis Jumal oma Pojas Jeesuses Kristuses on töotanud.

Jumal on heitnud mind savi sisse, ma olen saanud põrmu ja tuha sarnaseks. (Ii 30:19) Ta on inimese sarnane, kes maja ehitades kaevas ja süvendas ja rajas selle aluse kaljule. Kui siis tuli suurvesi, paiskus vool vastu seda maja, aga ei suutnud seda kõigutada, sest see oli ehitatud hästi. (Lk 6:48)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Oled sa end kunagi tundnud justkui "paksus poris"? Palu täna muutusi oma ellu, sest just Sinu muudetud elu, saab ümbritsevatele inimestele ehedaimaks tunnistuseks elavast Jumalast.

Palvetagem: Issand Jumal, Sina oled meie vankumatu lootus, Sinu töötus läheb täide. Lase meid jääda kindlaks Kristuse armus kuni aeg täis saab. Christoph Blumhardt

* * *

PALVE ON HÄDAVAJALIK, SEST TA ON TERVENEMISE TEE

Kolmapäev ? 9. mai

Tunnistage siis üksteisele patud üles ja palvetage üksteise eest, et te saaksite terveks! Õige inimese mõjuvõimas eestpalve saadab palju korda. Jk 5:16

Päevas peab olema üks tund, mil plaanitsev inimene unustab kõik oma plaanid ja toimib nii, nagu ei oleks tal üldse plaane ega kavatsusi. Päevas peab olema üks tund, mil inimene, kes peab rääkima, vaikib, ega vormi oma mõtteis enam uusi kohustusi ja nõudeid. Päevas peab olema üks tund, kus palvetaja palvetab, nagu sünniks see tema elus esmakordselt, kus ta kõik oma otsused kõr-vale lükkab, nagu oleksid need haihtunud.

On vaja aega ja kannatlikust, et õppida eraldama valguseallikat selle peegeldusest, olulist kõr-valisest, Jumala ligiolekut ja tegevuse märke oma askelduste ja murede keskel. On vaja aega ja kan-natlikust, et leida õige tee. Ja palve kuulub põhilisena selle tee leidmise

juurde. Palve kohta on öel-dud, et see on pingete lõdvenemine, koormate mahapanemine, oma sisemises jõus teadlikukssaami-ne ja selle kogumine.

Kui meil tuleb kogeda pettumusi, valu, kui tunneme ennast kannatajana, on esimene teadlik või alateadlik küsimus: Miks? Millega ma olen selle ära teeninud? Me tunneme kuidagi, et meile tehakse õlekohut. Kui me siis palvetame, siis kavatsusega muuta Jumala tahtmist ja meelt. Ja vastu-pidi: Kui kõik näib laabuvat, kui meie käsi käib hästi, siis võtame seda kui midagi täiesti loomulik-ku ja endastmõistetavat. Me oleme unustanud või siis ei võta vajalikul määral arvesse, et palvetami-ne muudab kõigepealt inimest ennast, tema tahtmisi, tema ellusuhtumist. Jumalat tänav ja kiitev ini-mene näeb kõike avaramalt, näeb selgemas ja puhtamas valguses kui muidu.

Tema teeb nende meele järgi, kes teda kardavad, ja ta kuuleb nende kisendamist ning aitab neid. (Ps 145:19)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Mõttele, kuidas võiksid arendada oma palveelu ja kuidas võiks su palveteemade ring laieneda.

Palvetagem: Issand, anna meile jõudu tunnistada Sind oma Päästjaks ja ülistada Sind oma eluga. Julgelt võime end usaldada Sinu ustava varju alla! Johann Albrecht Bengel.

* * *

ÜLENDATUD ISSAND

Kristuse taevaminemise püha

Neljapäev ? 10. mai

Kristus ütleb: Kui mind maa pealt ülendatakse, siis ma tõmban kõik enese juurde! Jh 12:32.

Kristuse surm kõrgel ristil ? nähtav kõigile nagu Moosese pronksmadu teiba otsas ? ja sellele järgnev ülestõusmine muudavad põhjalikult inimkonna ajaloo.

See maailm jäi ikkagi Jumala maailmaks, kuigi patt oli selle lõhkunud ning maailm oli püüdnud korraldada oma elu ilma Loojata, sattudes ka Looja kohtu alla. Kui aga Jeesus ristil jumaliku armastuse võitmatu jõu ülimal väljendusena ülendati, tõmbas ta magnetina enda poole kõiki, kes võtsid usus vastu tema võidu patu ja kurjuse üle. Kõigi selliste usklike vastu jäävad maailm ja selle vürst kaotajaiks.

Kristus on Jumala loomingu keskpunkt.

Ja nõnda nagu Mooses ülendas kõrbes vaskmao, nõnda peab ülendatama Inimese Poeg, et igaihel, kes usub, oleks temas igavene elu. (Jh 3:14,15)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Mõttele mõnele valdkonnale oma elus, kus Jumal näib kõige rohkem vaikivat. Võta aega ja palu, et Ta näitaks sulle, mida Ta tahab sulle õpetada, ja samuti, et Ta laseks sul tunda oma ligiolu, kui Temalt vastuseid ootad.

Palvetagem: Kõigeväeline Issand ja Jumal, Sinu armas Poeg on läinud üles taevasse. Anna, et meiegi elaksime oma südamega taevas ja otsiksime seda, mis on üleval, ja ootaksime Kristust, et Ta võtaks meid oma kuningriiki, kus Ta koos Sinuga Püha Vaimu ühtsuses elab ja valitseb igavesest ajast igavesti.

* * *

UUEKSLOODUD ELU

Reede ? 11. mai

Õnnis on mees, kes paneb oma lootuse Issanda peale ega pöördü ülbete ja valesse taganejate poole. Ps 40:5

Ega elus olegi alati nii lihtne otsustada, kas toetuda Jumalale või inimestele. Isegi hoolimata sellest, milline on nende moraal. Näiteks, kui inimesel on võimu, siis on kasulik temaga hästi läbi saada isegi siis, kui ta on ülbe ja valelik. Sellepärast kiidetaksegi

siin õnsaks neid, kes oskavad vali-da õiget tugipunkti.

Andke suud Pojale, et ta ei vihastaks ja teie ei hukkuks oma teel; sest tema viha süttib pea! Õndsad on kõik, kes tema juures pelgupaika otsivad. (Ps 2:12) Kes sõna tähele paneb, leiab õnne, ja kes loodab Issanda peale, on õnnis. (Õp 16:20) Aga õnnistatud on mees, kes loodab Issanda peale, kelle lootuseks on Issand. (Jr 17:7)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Mõtiskle, mil viisil annab sinu isikliku elu lugu võimaluse jagada Jumala lugu teistega. Jaga seda täna kellegagi.

Palvetagem: Isa taevas, kiitus ja tänu olgu Sulle ustavuse eest minu elus. Sina oled mulle palju head teinud. Luba ka raskusi Sinu käest vastu võtta. Sina ei pane mulle rohkem peale, kui suudan kanda. Sina lased oma lastele kõik kasuks tulla. Dietrich Bonhoeffer.
* * *

JÄRJEKINDLALT PALVETADES

Laupäev ? 12. mai

Kui nüüd teie, kes olete kurjad, oskate anda häid ande oma lastele, kui palju enam Isa taevast annab Püha Vaimu neile, kes Teda paluvad! Lk 11:13

Pole mõeldav, et inimesed annaksid oma lastele halbu ande. Vastupidi, nad jagavad lastele head, hoolimata sellest, et nad on kurjad. Mõõndes head, mida inimesed teevad, ei unusta Jeesus, et nad ise on kurjad. Kui aga isegi kurjad inimesed ei anna oma lastele kahjulikke ande, vaid, vastupi-di, teevad neile head, kui palju enam soovib Jumal teha head oma lastele! Jeesus ei räägi üldsõnali-selt heast: Jumal annab oma lastele Püha Vaimu.

Jeesuse sõnad "... annab Püha Vaimu neile, kes Teda paluvad!" panevad punkti kogu eelnenud õpetusloole. Siin on tuum, mille juurde Ta tahtis juhtida. Jumal tahab anda igaihele Püha Vaimu (kes "juhhib meid kogu tõesse", Jh 16:13), aga inimene peab seda andi järjekindlalt ja sihikindlalt pa-luma. Siin pole sellist mõtet, et lihtsalt palvetavad inimesed saavad Püha Vaimu kuidagi iseenesli-kult. Vaid see eeldab kindlat sihikindlust - paludes, nõudes, taotledes ja küsides, sest Vaimu and on meie suurim hüve.

Pealegi olid meie lihased isad meile kasvatajaiks ja me pelgasime neid; kas me siis palju enam ei peaks alistuma vaimude Isale, et elada? (Hb 12:9)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Tule Jumala ette uue usaldusega. Palve kaalu ei määra meie kirglikkus või tasadus, "õige" või "vale" tehnika. Palve keskmes on Jumal sellisena, nagu Ta tegeli-kult on.

Palvetagem: Kõigeväeline Jumal, tule täna meie keskele ja täida meid enesega. Ütle igaihele: mina olen sinu lunastus. Räägi nõnda, et meie kuuleme ja ilmuta, kes Sa meile oled, Issand, meie Jumal. Aita oma sulaseid, kes täna Sinu sõna kuulutavad ja ühes kogudusega Sinu templis palveta-vad. Avarda nende südamed, kes sõna kuulevad, et nad selle vastu võtaksid ja Sind teeniksid. Kuule meid, Isa taevas, oma ainusündinud Poja pärast. Augustinus
* * *

Kasutatud allikad

- Himma, Paul (2007) Suuremeelne Jumal. Jutlused 1980ndatest [postil. Tallinn: Allikas, lk 84-85,89-90
- Kiivit, Jaan (1999) Tõde teeb vabaks [postil. Tallinn: Logos, lk 257-258
- Morris, Leon (2008) Luuka evangeelium. Tallinn: Logos, lk 245 (ja viide 188)
- Piibliõppekursus "Piibel kaanest kaaneni": Välja õuduse august (Ps 40:1-41:14); Vabadusse kutsutud (Js 47-48). Pühakirja selgitab Rannamõisa koguduse õpetaja Aare Kimmel. Pereraadio
- Soom, Kaido. Südame kõne Jumalaga. - Eesti Kirik (17.05.2017): <http://www.eestikirik.ee/sudame-kone-jumalaga-7/>
- Sivers, Fanny de (2000) Alguses oli sõna : neljas evangeelium. Tallinn: Logos, lk 167
- Tammo, Joosep (2000) Päeva eriline sära [postil. Tallinn: Logos, lk 297

- Tasker, R.V.G. (2002) Johannese evangeelium. Tallinn: Logos, lk 167
- Tärk, Osvald (2014) Psalmide seletus. Tallinn: Logos, lk 88-89, 213

Koostas Indrek Lundava.
Mai 2018